

Ministerstwo Zdrowia

Departament
Zdrowia Publicznego

ZPP.055.5.2024.MSS
Warszawa, 29 lutego 2024

/Autorzy petycji/

Szanowni Państwo,

w związku z petycjami zgłoszonymi do Ministerstwa Zdrowia dotyczącymi wymogów dotyczących pracownika realizującego świadczenia wizyta domowa lub środowiskowa oraz wizyta osoby prowadzącej terapię środowiskową w Zespołach i Ośrodkach Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzież (tzw. I poziom referencyjny systemu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży), Ministerstwo Zdrowia uprzejmie prosi o przyjęcie poniższego.

Na wstępie należy zaznaczyć iż wymogi dotyczące personelu realizującego świadczenia wizyta domowa lub środowiskowa oraz wizyta osoby prowadzącej terapię środowiskową w Zespołach i Ośrodkach Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzież określone zostały w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 19 czerwca 2019 r. *w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień*¹. Jednocześnie zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 11 października 2022 r. *zmieniającym rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień*² od dnia 1 kwietnia 2024 r. ma nastąpić zmiana ww. wymagań.

Porównanie obecnie obowiązujących wymagań i zmian które mają wejść w życie przedstawione zostało w tabeli poniżej:

¹ Dz.U. z 2019 r. poz. 1285 z późn. zm.

² Dz.U. 2022 poz. 2184

Obecnie obowiązujące brzmienie (wprowadzone rozporządzeniem z dnia 15 grudnia 2021 r. ³):	Brzmienie które ma wejść w życie 1 kwietnia 2024 roku (na podstawie rozporządzenia z dnia 11 października 2022 r.)
terapeuta środowiskowy lub osoba posiadająca certyfikat potwierdzający nadanie kwalifikacji rynkowej „Prowadzenie terapii środowiskowej dzieci i młodzieży” włączonej do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, w rozumieniu art. 2 pkt 25 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2020 r. poz. 226), lub osoba w trakcie szkolenia z terapii środowiskowej dzieci i młodzieży lub osoba posiadająca co najmniej rok udokumentowanego doświadczenia w pracy środowiskowej z dziećmi i młodzieżą w placówkach działających w ramach systemu opieki zdrowotnej, oświaty, pomocy społecznej, wspierania rodziny lub pieczy zastępczej	terapeuta środowiskowy lub osoba posiadająca certyfikat potwierdzający nadanie kwalifikacji rynkowej „Prowadzenie terapii środowiskowej dzieci i młodzieży” włączonej do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, w rozumieniu art. 2 pkt 25 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226), lub osoba w trakcie szkolenia z terapii środowiskowej dzieci i młodzieży, lub osoba posiadająca tytuł magistra psychologii lub magistra pedagogiki specjalnej, po uzyskaniu pozytywnej opinii kierownika podmiotu

Tabela 1. Porównanie obecnie obowiązujących wymagań wobec terapeuty środowiskowego na I poziomie referencyjnym oraz zmian które mają wejść w życie z dniem 1 kwietnia 2024 roku (zmiana w treści została zaznaczona na kolor niebieski):

Jednocześnie zgodnie z § 2 ust. 18 ww. rozporządzenia, terapeuta środowiskowy to osoba, która posiada co najmniej wykształcenie średnie i ukończyła szkolenie z zakresu terapii środowiskowej określone w zatwierdzonym przez ministra właściwego do spraw zdrowia ramowym programie szkolenia z zakresu terapii środowiskowej, **lub osoba, która posiada wiedzę i umiejętności w zakresie terapii środowiskowej osób z zaburzeniami psychicznymi potwierdzone zaświadczeniem wydanym przez kierownika podmiotu leczniczego, w którym wykonuje obowiązki na stanowisku terapeuty środowiskowego.**

Wobec faktu, iż w obu wersjach przedstawionych w tabeli nr 1 nie ulega zmianie część umożliwiająca pracę w podmiotach I poziomu referencyjnego „terapeuty środowiskowego” (który może być zatrudniona w podmiocie na podstawie oceny kierownika podmiotu dotyczącej wiedzy i umiejętności) w opinii Ministerstwa Zdrowia wprowadzona regulacja w praktyce nie powinna ograniczać dostępu do pracy terapeutów środowiskowych. Nawet jeśli nie będą oni spełniać wymagania posiadania tytułu magistra psychologii lub magistra pedagogiki specjalnej, mogą być bowiem zatrudnieni na podstawie zaświadczenia wydanego przez kierownika podmiotu leczniczego, w którym wykonują obowiązki na stanowisku terapeuty środowiskowego. Problem może wystąpić jedynie w przypadku pracowników, co do których kierownik podmiotu nie będzie chciał wydać zaświadczenia potwierdzającego posiadaną wiedzę i umiejętności w zakresie terapii środowiskowej osób z zaburzeniami psychicznymi – jednak takie osoby co do zasady nie powinny być zatrudniane.

Na zakończenie podkreślenia wymaga fakt, że wszystkie osoby pełniące funkcję terapeuty środowiskowego, zatrudnione przed dniem 1 kwietnia 2024 roku w Zespołach/Ośrodkach I poziomu referencyjnego w oparciu o przepis w części „osoba posiadająca co najmniej rok udokumentowanego doświadczenia w pracy środowiskowej z dziećmi i młodzieżą w placówkach działających w ramach systemu opieki zdrowotnej, oświaty, pomocy społecznej, wspierania rodziny lub pieczy zastępczej”, na dzień wejścia w życie zmiany, mogą jednocześnie „wpisać się” w definicję terapeuty środowiskowego zgodnie z § 2 ust. 18 rozporządzenia. Zdaniem Ministerstwa Zdrowia podczas pracy na I poziomie

³ Dz.U. 2021 poz. 2400

referencyjnym osoby te miały możliwość zdobyć wiedzę i umiejętności w zakresie terapii środowiskowej osób z zaburzeniami psychicznymi. Niemniej jednak zgodnie z definicją, fakt ten powinien potwierdzić w formie zaświadczenia, kierownik podmiotu leczniczego. Kierownik podmiotu leczniczego jest tym samym gwarantem posiadania przez ww. osoby wiedzy i umiejętności niezbędnych do realizacji obowiązków na stanowisku terapeuty środowiskowego.

Z wyrazami szacunku

Dariusz Poznański
Dyrektor
/dokument podpisany elektronicznie/